

PREMIŠLJEVANJE O BOŽJI BESEDI - OKTOBER 2022

V veselem praznovanju beatifikacije Pauline Marie Jaricot

ponedeljek, 10. oktober, 2022

Gal 4,22-24,26-27,31-5,1; Ps 113; Lk 11,29-32

Premišljujmo

»Zaradi tega, bratje, nismo otroci deklet, ampak svobodne«. Res smo svobodni, a svobodni od česa? Od greha, od strahu, od izvirnega stanja, na katerega nismo ponosni, od rodu, ki se je s težavo osvobodil vseh vrst suženjstva? Tako včeraj kot danes rodovi iščejo znamenja odrešenja. Vendar, a znajo prepoznati znamenja klica k spreobrnjenju, znamenja božjega usmiljenja in ponudbo odrešenja?

Današnji evangelij nas vabi, da sprejmemo klic k spreobrnjenju in odrešenju. Nanaša se na Jonovo preroško prerokbo, ki se zdi kot kratka obsodba: »Še štirideset dni in Ninive bodo razdejane!« (Jon 3,4). Sprva se to res ne zdi jasen poziv k spreobrnjenju. Vemo, da je Jona, trmastega preroka, pogoltnila velika riba, a v svoji stiski se upa z molitvijo obrniti na Gospoda, naj ga reši (1 Jon 2,1-11). In vendar ni hotel ubogati Gospoda. Nato mu je dano novo *misijonsko naročilo*. Tokrat Jona uboga (Jon 3,1-3). Ninivljani poslušajo klic preroka, se spreobrnejo in delajo pokoro (Jon 3,4-10). Soočen z uspehom svojega poslanstva, si Jona paradoksalno želi smrti (Jon 4,3.8; 1 Kr 19,4). Zakaj? Ker se je Bog odrekel kaznovanju Ninivljanov. V trenutku napačnega razumevanja Božjega usmiljenja in tudi v trenutku jeze in obupa, se Jona obrne k Gospodu, ki opraviči svoj odnos s pomočjo prispedobe (Jon 4,1-11). S to Jonovo figuro smo soočeni z našo nepripravljenostjo reči "da" in s sprejetjem odrešenja poganom. Z "Jonovim znamenjem" se začne kristološko branje tega teološkega poročila: Jona postane lik Kristusa s sledečim vprašanjem: kako se lahko Bog, soočen s spremembami v ljudeh sam spremeni in jim podeli odpuščanje, kljub uničevalni kazni, ki jo je izrekel?

Bog je hkrati Jahve, Izraelov Bog, Bog zaveze in tudi Bog, ki ga lahko kličejo vsa bitja. Kar se zdi neznosen paradoks za Jona in del družbe, ki ga predstavlja, je, da Izraelov Bog skrbi za vse ljudi in da ga lahko vsak prizna za Gospoda. Njegov pogled usmiljenja na Izraelovo hišo, za katero se je zavezal, da je ne bo iztrebil (Ez 20,17), se sedaj na enak način razširi še na pogane (Jn 4,11). Jona ne more prenesti, da Bog zaveze, »milostljiv in usmiljeni Bog, počasen v jezi, bogat v dobroti in [ki] se kesafš hudega« (Gn 4,2; Izl 34,6-7), ostaja tak, tudi do poganov. Jona je ogorčen ob misli, da se bodo Ninive izognile kazni, ki ni bila prizanesena Jeruzalemu. Ne more vstopiti v skrivnost Boga, katerega dobrota je neskončna. Če se pogani velikodušno odzovejo na Božji klic, jih moramo gledati z Božjimi očmi. Pravzaprav čutijo Božji klic in vstopijo v dinamiko spreobrnjenja. Nasprotno pa ta odločenost ni tako velika med dediči zaveze!

Še več, evangeljska besedila razlagajo Jonovo znamenje (Mt 12, 38-42; Lk 11, 16.29-32). Zdi se, da tisti, ki poslušajo Božjo besedo in jo spoštujejo (Lk 11,28), nasprotujejo pokvarjenemu rodu, ki namesto tega prosi za znamenje (Lk 11,29), kot da bi bili neverni. Pri Luku zahteva po znamenju uvaja v polemiko o izvoru Jezusove oblasti (Lk 11,17-23). Pri Mateju se je Jezus s svojimi besedami in dejanji predstavil kot začetnik Božjega kraljevanja, po tem, ko je bil izzvan s strani farizejev. Farizeji ga na koncu obtožijo obsedenosti z demoni (Mt 12,22-24) in to izzove Jezusov protinapad (Mt 12,22-37). Tako farizeji kot pismouki skupaj zahtevajo od Jezusa znamenje. Tisti, ki dvomijo o božjem izvoru Jezusa, zahtevajo od njega znamenje. Smo sredi polemike.

Je Sin človekov za naše sodobnike znamenje spreobrnjenja? Tako Ninivljani kot kraljica z juga bodo vstali na sodni dan, da bi obsodili ta rod: Ninivljani, ki so se spreobrnil na Jonovo oznanilo in kraljica z juga, ki je prišla, da bi slišala Salomonovo modrost. Tako se zdi, da pogani preHITEVAJO Izrael. In tukaj, v Kristusu, je veliko več kot Jona, več kot Salomon. Kakor je bil Jona znamenje za prebivalce Niniv, tako bo Sin človekov za ta rod (Lk 11,30). Ta rod ne bo imel drugega znamenja kot

znamenje Sina človekovega, ki kliče k spreobrnjenju. Luka nakazuje, da bo pridiganje o Sinu človekovem doseglo tudi pogane. Odprtost do slednjih je legitimirana z odnosom do Ninivljanov, ki so se spreobrnilo po zaslugi pridiganja neposlušnega preroka. Lukova skupnost, ki je pretežno pogansko-krščanska, bi lahko bila pravo znamenje Jona.

Ali moramo oznanilo trpljenja, zlasti pri Mateju, povezati z Jonovim znamenjem? Kakor je Jona ostal v trebuhu velike ribe tri dni in tri noči, »*tako bo tudi Sin človekov v osrčju zemlje tri dni in tri noči*« (Mt 12,40; Jon 2,1). Seveda, če natančno preštejemo, niso ravno trije dnevi in tri noči, ampak ta grobnica bi nam morala nekaj povedati, saj se na paradoksalen način nanaša na smrt Sina človekovega. Jonovo znamenje tako deluje kot znamenje trpljenja: s svojo smrtjo se mora razodeti tisti, ki vzpostavlja božje kraljestvo. Jona je znamenje vstalega Križanega, ki je Odrešenik. Ne samo znamenje spreobrnjenja in odrešenja, temveč samega Odrešenika. Povabljeni smo, da prisluhnemo njegovemu klicu k spreobrnjenju, kot je Jona nekoč storil z Ninivljani. Bolj radikalno smo povabljeni, da izberemo Kristusa, da mu sledimo in da sami postanemo misijonarski učenci.

Pierre Diarra,
Svetovalec Papeškega sveta za medverski dialog
Papeška misijonska zveza-Pariz
Katoliški inštitut Pariz
Pariz, 7. november 2021

Besedilo prevedel: *Luka Biščak*